

műek
szere
bkendők
aplanok
ssynál
mbazár

zsama
gyvel.
en megbete-
okgyuladás,
influenza,
rossz emész-
gési sebek,
vagy 5 kü-
al K 20—
letti Therry
hisch mel-
lmayer és
minden na-
an.

UTSCH-
tescheni vaj,
j, írók vaj és
s liptói túró
apható.

PAPRIKA-
égek óriási
DENFELD J.
r- és gyarmat-
reskedésében
lota. Telefon

ez bérpalotja-
an
ca 1. szám,
em. 3. sz.
modern tágas
szoba külön-
őszobával —
kásnak vagy
zonnal kiadó,
lyamán bár-
tekinthető.

resek
ereket kinek
lijük van je-
lehet délelőtt
ezim a kiadó-

ti szabályzat
lák bármilyen
aphatók a ki-
an.

korosok
bával, kony-
leg fürdőszo-
mellék helyisé-
őber 1-re. —
a kiadóhiva-
lakók" címre

alagos
étnek.
kereset

korona
dóhivatalban.

ADÓ
gon-
ás.

ház-tér 8.
ában két
oba, kapu
lőn bejá-
butorozva
tíresen no-
r esejére
Továbbá
egy kítőpő
ce is. Ér-
tni ugyan-
ll Vilmos
reghajtónál.

tur papíros
kiadóban.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR • PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN • FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
POLITIKAI NAPILAP • KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Anglia világuralma válságban

**Indiában kitört a forradalom — Hadseregünk készülődik Galiciában
A kivert szerbek győzelmeiket hazudnak — Anglia gyújtogat a Bal-
kánon — Royalista politikus a francia kabinetben**

Debrecen, szeptember 16.

Kelet-Galiciában most történik seregeinknek új hadállásokba való elrendezése, hogy kedvezőbb erőviszonyok között kezdhessük meg rövid idő múlva az új csatát az oroszok ellen. Délen kiűztük a Száván betört szerbeket, a Drina felől pedig offenzívába léptünk ellenük. Páris körül a németek és franciák óriási csatája még mindig nem ért meg a döntésre. Ez a foglalatja az európai háború eseményeiről ma érkezett híreinknek.

Annál többet mond azonban az a táviratunk, amely hírül adja, hogy a világháború lángja fölgyújtotta Anglia legnagyobb gyarmatát, az óriási Indiát, amelynek számlálatlan milliónyi lakossága véres forradalomban elkeseredett szabadságharcra kelt föl az angol uralom ellen. Nincs hír e pillanatban a forradalom arányairól s így nem tudni, vajjon a 210 millió hindu is készül-e lerázni rabigáját, vagy csupán a 60 milliónyi mohamedánok ragadtak-e fegyvert, — bizonyos azonban, hogy Anglia világuralma, ha csak az izlám hiveinek a szabadságharcát jelenti is az indiai forradalom, katasztrofális veszedelemben került.

Grey, Asquith, meg a többi kalandor, a kik örült féltékenységből Németországnak becsületes munkával szerzett pozíciója iránt, felidéztek a világháború szörnyű borzalmaikat, talán meglátják most, hogy a saját hazájukat sodorták abba az örvénybe, amelybe Németországot akarták belefojtani. Anglia világhatalmi presztízsének már vége van. A világhatalom, amely nem képes szövetségeseinek segédcsapatokat szállítani a szárazföldre s amely nem merészel megütközi a tengeren, mert fél, hogy a győzelme is tönkre teheti tengeri hegemoniáját, nyíltan bevallja, hogy a saját birtokainak megvédelmezésére is képtelen és Japántól könyörög segítséget. A sárga szövetséges hajlott a könyörgésre, de nem ingyen. Japán árat kért azért, hogy kihuzza a sörényehullajtott oroszlan talpából a tövist s a brit óriás fizet alku nélkül, uzsorakamattal, teljesíti Japánnak olyan föltételeit is, amínóket csak egy legyőzött országnak szokott szabni a diadalmas hódító. Belgium és Franciaország mellett Anglia az, amely a legtöbbet veszít ebben a háborúban.

Mai távirataink itt következnek:

Kedvező hadállásaink északon és délen

Budapest, szeptember 16. (Hivatalos.) Az orosz és a francia sajtóirodáknak külföldi lapokban elhelyezett hazugságaival szemben utalunk a főparancsnokságnak tegnapi összefoglaló jelentésére, amelyből kitűnik, hogy az oroszokat megvertük, tőlük negyvenezer foglyot és háromszáznál több ágyut zsákmányoltunk s ha a Lemberg körül előnyomuló tulerővel szemben új, erősebb állásba kellett is visszavonulnunk, ez a hadművelet teljes rendben történik és e közben csapatainkat a kimerült ellenség még csak háborgatni sem tudta és nem merte.

Az óriási csatáláncolatnak csakis egy-egy kisebb részleténél kerültek csapataink hátrányba; így egy éjjeli harcnál nehéz helyzetbe sodródtak a XII. hadtest egyes csapatai is, de ugyanez a hadtest szeptember 10-én és 11-én diadalmasan nyomult előre és megverte a vele szemben álló ellenséget.

Hadseregünk most erős állásban egyesítve, a legkitünőbb harcias hangulattal és önbizalommal várja az újabb cselekvés idejét, amely a Kelet-Poroszországban aratott fényes győzelmek után előreláthatólag sokkal kedvezőbb erőviszonyok között fog lefolyni.

A pár nappal ezelőtt a Száván átjött szerb csapatok súlyos vereséggel menekültek vissza, úgy, hogy ma már egyetlen szerb sincs hazánk területén.

Budapest, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Teljesen hitelt érdemlő férfiak, akik északi hadseregünk állapotát közvetlen szemléletből ismerik, egyöntetileg konstatálják, hogy összes csapataink szelleme a legkitünőbb. Mindannyiban erős a tette-készség és a jogos önbizalom, ami természetes is, hiszen valamennyien fényes haditettekben vettek részt és megverték a velük szemben álló ellenséget. Nagyon jól tudják, hogy a momentán tulerő okozta stratégiai szükség miatt nem eredményezhették ezek a fényes részletes sikerek az orosz sereg általános vereségét és türelmetlenül várják azt az időpontot, amelyben kedvezőbb erőviszonyok között vehetik fel ujra a küzdelmet.

A szerbek győzelmet hazudnak.

Budapest, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A hadisajtószállásról a következő hír érkezett:

Szerbia megkísérli most az osztrák-magyar csapatok vereségéről szóló hírekkel hangulatot kelteni a külföldön. Ezzel szemben csak a hivatalos közleményekre kell utalnunk. Ezek szerint átléptük a Drinát -s az ellenségnek minden arra irányuló kísérletét, hogy a Szerémségben és a Bánságban megvesse a lábát, teljesen meghiúsítottuk és visszautasítottuk.

Höfer vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Amint az eddig megjelent közleményekből megállapítható, a szerb betöréssel egvidejűleg a mi főcsapatunk Szerbiában más részen lépett offenzívába. Éppen az a tudat bátorította a szerbeket a Száván való átkelésre, hogy déli hadseregünk más helyen van elfoglalva, azonban a kéznél levő, aránylag csekély erő is bőven elégségesnek bizonyult a támadó szerb csapatok megverésére és visszautasítására. Ami pedig a mi csapataink offenzíváját illeti, arról egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy teljesen megfelelő erővel halad előre.

Ezzel a tényállással szemben áll a szerbeknek az a híresztelése, hogy eddig 18.000 szerb lépte át a Szávát és az osztrák-magyar hadsereg megverése után Budapest felé nyomul előre.

A németek csatái a franciákkal és az oroszokkal

Berlin, szeptember 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállásról jelentik:

A nyugati hadsereg jobb szárnyán két nap óta folyamatban levő harc ma kelet felé is, a csatlakozó seregekre egészen Verdunig kiterjedt. A terjedelmes harcmező egynéhány helyén a németek részleges sikerei állapíthatók meg. Egyébként a csata még áll.

A keleti hadiszíntéren a Hindenburg-hadsereg az üldözés befejezése után most rendezkedik. A belső Sziléziában elterjedt hírek, a

melyek fenyegető veszélyről szólnak, alaptalanok.

Nem létezik a vilnai hadsereg

Stockholm, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) Az *Aftenbladet* jelenti:

Hindenburg tábornok a keletporoszországi harcokban megsebesült foglyoktól bizonyosságot szerzett arról, hogy a millió főnyinek híresztelt vilnai orosz hadsereg a valóságban nem létezik. Az oroszok seregeiket most a Visztula melletti harcokra koncentrálják.

A francia képviselők a kormány ellen

Bordeaux, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) A képviselők legtöbbször nyíltan kifejezték az amiatti elégedetlenségüket, hogy a kormány Bordeauxba tette át székhelyét. A képviselők értekezletet tartottak, amelyen tiltakoztak a kormány eljárása ellen és gyávaságot vetettek a kormány szemére.

Royalista politikus a francia kabinetben.

Genf, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) A francia lapok jelentik, hogy Mun Albert, az Akadémia royalista érzelmű tagja, mint tárca nélküli miniszter, belépett a kabinetbe.

Indiában kitört a forradalom

Anglia Japánt hívta segítségül.

Frankfurt, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.) A *Frankfurter Zeitung* jelenti:

Japán értesítette a kínai kormányt, hogy Indiában kitört a forradalom s hogy Anglia katonai segítséget kért Japántól a forradalom leverésére. Japán a következő feltételeket állította föl a katonai segítség fejében:

1. Szabad bevándorlás a Csendes-óceáni angol birtokokra.
  2. Kétszáz millió dollár kölcsön.
  3. Szabad kéz Kinában.
- Anglia elfogadta Japán feltételeit.

Anglia egymás ellen uszítja a Balkán-államokat

Bécs, szeptember 16. (Magyar Távirati Iroda.)

Buxton lord, a londoni Balkán-bizottság elnöke kormánya nevében hevesen agítált Szófiában, hogy Bulgária lépjen ki semlegeségéből az entente javára. Buxton lord azt ajánlotta Bulgáriának, hogy ha Törökország ellen háborút indít, úgy nagy területi kompenzációkat kap, ha pedig Románia ellen indít hadat, az esetben megkapja Dobruzsát.

Bulgáriában visszautasították Buxton lordot, aki most Bukarestbe utazik, hogy Romániát bírja rá Bulgária vagy Törökország megtámadására.

Dimitriew megtérése.

Szófia, szeptember 16. Dimitriew Radko, az áruló bolgár tábornok, akit ismeretes aférja miatt kizártak a szabasztopoli tiszti ka-

szinóból, bűnbánó levelet írt a bolgár kormánynak. Dimitriew bejelenti, hogy kilép az orosz tisztikarból és helyet kér magának hazája hadseregében.

Guerilla-harcok a tengeren

Akkor lesz tengeri csata, ha Németország akarja Az akna-háború és a blokádháború

Berlin, szeptember 16.

Keleten és nyugaton hetek óta reszket a föld az ágyuk dörgésétől, az ostromló mozsarak bömbölésétől és Európa népei lélegzetüket visszafojtva, megfeszült idegekkel nézik a titáni küzdelmet, a milliőknak ezt a rettenetes harcát, aminőt még nem ért meg a föld. Amilyen fegyverzörejtől és csatazajtól hangos Európa szárazföldje, annyira csöndesek a tengerek, ahonnan ütközetek híre alig-alig érkezik. Egy magasállású és előkelő tengerészeti szakértő most a *Neue Freie Presse* hasábjain magyarázatát adja ennek az aránylagos csendnek és a következőkben fejtegeti ellenségeink tengeri hadviselésének eddigi taktikáját.

Anglia és Franciaország egyesült flottája olyan számbeli túlsúlyban van, hogy a Földközi tengeren a mi flottánkat éppúgy, mint a szövetséges Német birodalomét az északi tenger vizein arra kényszerítette, hogy defenzívát folytasson és ebben a defenzívában hazai kikötők és parti erődök bázisára támaszkodjék. — Az ellenségnek ezzel a harcmodorral szemben a szó legtágabb értelmében vett blokádháborút kell folytatnia. Ez a blokádháború kifejezésre is jutott az északi tengeren operáló ellenséges flotta eddigi stratégiai működésében. Offenzív harcokba idáig az ellenség részéről torpedónaszádok és kis cirkálók bocsátkoztak, amelyek lehetőleg közelükben tartózkodó nagyobb cirkáló flottájától védve támadtak a német hajók ellen. Maguk a nagy csatahajók az ilyen kalandozások színhelyétől távolabb, száz tengeri mérföldnyire az angol és francia kikötők védelmi bázisához közel maradtak.

A hadviselésnek ez a módja azonban nem engedi kifejezésre juttatni az ellenséges tengeri haderő nagy számbeli és erőbeli túlsúlyát. A tengeri kereskedelmi forgalom biztosítása érdekében az óriási flottaerő kénytelen megoszlaní és ezek a cirkáló hadjáratot folytató hajók, valamint a defenzív német flottát nyugtalanító kisebb egységek erejüket lassankint szétforgácsolják. A defenzívát folytató flottának az a feladata, hogy az ellenség erőinek folytonos gyöngítésével végül is abba a helyzetbe kerüljön, hogy a megosztott ellenégre megsemmisítő csapást mérhessen hajóhada zömével. Az északi tengeren ez az időpont még nem következett el a német flotta vezetőinek nézete szerint és azért idáig csak kisebb csatározások voltak: torpedóhajók, cirkálók között.

A flottáért lelkesedő, minden bizalmukat abba vető angolokat különben is csalódás érte. A háború előtt kedvenc jelszavuk volt az *Északi tenger elzárása*. Arra gondoltak, hogy a La Manche csatorna és a Skócia és Norvégia közti tengerszakasz blokádszerű elzárásával olyan gazdasági nyomást gyakorolnak

Németországra, hogy a németek kénytelenek lesznek tulkorán, kétségbeesetten előreküldeni csatahajóikat a tulnyomó ellenség ellen, a megsemmisülés, vagy a blokádháború keresztültörése alternatívája elé.

Most már megállapíthatjuk, hogy ez az utópikus remény nem volósult meg: a német flotta eddig egy pillanatra sem tért el haditervétől és nem megy bele kikényszerített harcba.

Ellenkezőleg: Anglia kezd belekényszeríteni eddigi terveitől eltérő tengeri hadviselésbe. Az angolok és a franciák a háború kezdetén abban a hitben voltak, hogy őket a tengeren semmiképp sem fenyegeti veszedelem. Ez természetesen látszott. Angliának s Franciaországnak — Oroszországot nem említve — ezernél több mindenféle hadihajója van, Németország és a mi monarchiánk együttesen alig négyszáz kisebb-nagyobb hadihajóval rendelkezik. Ez a számbeli fölényesség oly bizalommal töltötte el Angolország kormányát és kereskedelmi világát, hogy a kereskedelmi hajók biztosításának a díját jóformán föl sem emelték. Az állami biztosító hivatal négy százalékos alapon vállalt garanciát a hajókért, az angol Lloyd pedig két és három percents alapon is kötött üzleteket.

Ennek most már vége. Kiderült ugyanis, hogy noha a német flotta zöme a Balti-tengeren van, valamint a helgolandi nagyszerű erődítések biztos védelme alatt — ennek ellenére is az angol kereskedelmi hajózást az Atlanti-óceánon is a legnagyobb veszedelem fenyegeti. Ez az angolok számára érthetetlen, majdnem boszorkányos dolog. Hiszen ők kitünően tudják, hogy az Atlanti-óceán európai vizein mindössze öt német cirkáló tartózkodik, tehát nem is Dreadnought-szerű nagy csatahajó. — Ezt az öt kisebb német hajót huszonnégy nagy egységből és rengeteg kisebb hajóból álló angol flotta üldözi, anélkül, hogy csak a közelébe is tudna jutni a német hajóknak, amelyek az aknák ezreit rakják le az angol hajók gyilkos veszedelmére.

Hogyan lehet ez? Igen egyszerű. A német haditengerészet vezetősége kezdetől fogva tisztában volt azzal, hogy Németországnak a tengeren először, vagy legalább is egy ideig guerilla-harcot kell viselnie a monstruózus angol flotta ellen annak meggyöngítésére. A német hadihajók nagyobb része egyenesen erre a célra épült. Két fő jellemvonásuk: *óriási gyorsaság és csekélyebb aláméretűség*, vagyis a német hajók nem oly mélyjárataiak, mint az angoloké. Éppen ezért épített Németország aránylag kevesebb Dreadnoughtot is.

Már most mi ennek a haszna? Oriási, megbecsülhetetlen. A németek telerakhatják a tengereket aknák tizezeivel anélkül, hogy ezek az aknák saját hajóikat veszedelemmel fenyegetnék. A gyorsjárású, könnyű, kisebb méretű német cirkálók baj nélkül suhannak el ott, ahol a mélyjárású angol csatahajók mulhatatlanul érintkezésbe jutnak az aknákkal és mint ócska fa-bárkák, a levegőbe röppennek. Most már tudják ezt az angolok is és innen ered el nem titkolható kétségbeesésük.

Az angolok nem intézhetnek támadást a német hadihajók ellen, mert amíg bejuthatnának a Balti-tengerre, vagy a német parti erődítések tűzvonalaiba: talán az egész angol flotta megsemmisülne. Éppen ezért az angolok kénytelenek várni.

Kézimunkák és hozzávaló anyagok KRAUSZ GYULA KÉZIMUNKAUZLETÉBEN KOSSUTH-U. 3.

vakáció és furdőidényre leszállított áron kapható

A német akarni na ma pusztu csatah német sokszo sége m

A d

Tár

A fiókja lom — tünk — telten számoll

Na Soma 3 vashata dor 1, Békés I rik 2, F Olvasha József 1 Emerich és Glüc Révész Schwar Frank I re 3, Kil la 1, Bo Mandel Hausner tatlan 1, 2, Zemp és Schw Adolf 2, Társa 1 B. 2, öz Károly 1 ncsné 5, 5, Reintz József 1 Lajos M Nagy Gy váry Mi nyes Eri lieb 50, 1 Schwart 100, Kem dr. Varg társ 25, 4 day Gáb Szövetke Biztosító Általános Bank és korona, 8496,31 k napon 99

A se kik az „ adomány a vasgyű következ tárgyakat Gáll vany Ján N. N. 1 ar gyűrű, K lona 10 tó, 1 aran mina 1 ez fülbevaló, fülbevaló, óra, 1 pá ezüst gyi ezüst óra 1 ezüst ó rü, Kertés Katalin 1 ezüst kar

Akkor lesz nagy tengeri csata, amikor a németek akarják. Kétségtelen, hogy fogják is akarni. De csak akkor, amidőn a rengeteg akna már elvégezte föladatát: amikor már elpusztult az angol flotta nagy egységeinek, a csatahajóknak egy jelentős része s amikor a német flotta nem kénytelen szembeszállni egy sokszorosan nagyobb, tehát minden gyöngesége mellett is félelmetes ellenféllel.

A debreceni segítő-akció

Társadalmi akció a sebesült katonáink érdekében.

A Vörös Kereszt Egyesület debreceni fiókja céljaira megindult társadalmi mozgalom — amelyről már több ízben megemlékeztünk — napról-napra eredményesebb. Ismételtelen jelentékeny összegű adakozásokról számolhatunk be és pedig:

Nagy Terez 2, Luchs Dezső 5, Schmidt Soma 3, Bauer Károly 2, Neuhauser K. 1, Olvashatatlan 1, Blattner Gyula 2, Szemes Sándor 1, Urbanovits M. 2, Frank Testvérek 1, Békés Lajos 2, Kurián Gyula 2, Mentze Henrik 2, Halmágyi Sámuel 5, Kontsek Kornél 2, Olvashatatlan 2, ifj. Gyürki Sándor 2, Bihari József 1, Molnár Ferenc 5, Neumann Lipót 3, Emerich Soma 2, Csáthy Ilonka 1, Schlichtig és Glück 2, Kovács Gyula vaskereskedő 10, Révész Zsigmond 2, Rosenfeld Lajos 1, Schwartz Dániel 1, özv. Fekete Jakabné 2, Frank Imre 1, Tolnai Dániel 2, dr. Kulín Imre 3, Killer Ede 5, Mayer Jenő 2, Lajosy Béla 1, Bodola János 2, Keiner és Schwartz 2, Mandel és Schwartz 3, Gyémánt Salamon 2, Hausner Salamon 1, Blas Ede 2, Olvashatatlan 1, Nagy Lajos 1, Eisenberg Testvérek 2, Zempliner Artur 1, Csillag József 2, Ippen és Schwartz 2, Bernfeld Sámuel 1, Leichtman Adolf 2, Olvashatatlan 1, Grünfeld Adolf és Társa 1, Gerő Ernő 1, Domán és Kurz 2, B. 2, özv. Koncz Elekné 4, B. D. 10, Tegdes Károly 10, Ganoiszy 4, Otrókoci Végh Jánosné 5, Pásztor Lajosné 2, Darvas Izidorné 5, Reintz Béla 5, N. N. 2, P. 1, B. 2, Rosenberg József 1, Kovács János és neje 15, Fábán Lajos Mór és neje 10, Pál Gusztáv és neje 4, Nagy Gyula 10, Csukás István 5, özv. Ungváry Mihályné 4, Czirják Károly 2, dr. Fényes Endre 2, Szikszai József 5, Irnka Gottlieb 50, Bányai György 100, Ritter Ignác 50, Schwartz Testvérek 50, Szabó Lajos Fiai 100, Kemény Viktor dr. 10, Király József 10, dr. Vargha Elemér 10, Magyar-francia bizt. társ 25, özv. Gaszner Károlyné 24, özv. Torday Gáborné 12, Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete 100, Gaszner Károly 12, Bécsi Biztosító Társaság 20, Bankgyűlés 100, Általános Forgalmi Bank 300, Közgazdasági Bank és Váltóüzlet 300 kor. Összesen 1489 korona, ehez hozzáadva a már kimutatott 8496.31 koronát, a gyűjtés eredménye a mai napon 9985.31 korona.

Aranyat vasért.

A segélyző bizottság kéri mindazokat, akik az „Aranyat vasért” mozgalom céljaira adományozni szívesek voltak, jelentkezzenek a vasgyűrűk átvétele végett. — Ujabbán a következők adományoztak arany- és ezüst tárgyakat:

Gáll Erzsébet 1 pár arany fülbevaló, Hatvany János 1 arany gyűrű, 1 pár fülbevaló, N. N. 1 arany gyűrű, Kenyeres Rózi 1 arany gyűrű, Kenyeres Margit 1 arany lánc, Tóby Ilona 10 ezüst kanál, 1 kés, 1 villa, 1 késtartó, 1 arany sziv, 1 arany zsuzsu, Löwi Hermina 1 ezüst lánc szívvél, Löwi Adél 1 ezüst fülbevaló, 1 ezüst zsuzsu, Kemény Böske 1 fülbevaló, 2 arany törmelék, N. N. 1 ezüst óra, 1 pár arany fülbevaló, 1 arany gyűrű, 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst lánc, Szegedy Róza 1 ezüst óra, 2 ezüst bross, Ungváry Andorné 1 ezüst óra, Farkas Andorné 2 arany gyűrű, Kertész Mariska 1 arany gyűrű, Kertész Katalin 1 ezüst karperec, Kertész Ilona 1 ezüst karperec, 1 ezüst gyűrű, Damjanovich

Grete 1 arany gyűrű, Kozlik Jaroslav 1 arany gyűrű, Kozlik Franciska 1 arany gyűrű, Kozlik János 1 arany karikagyűrű.

A katonák családjaiért.

A behívott katonák családtagjainak segélyezésére újabbán adakoztak: Schwartz Piroksa 3, Vibirál János 1.20, Herpay Gábor 2, Hamar László 1, özv. Bay Józsefné 2, özv. Erdélyi Jánosné 1, Novotny Tiborné 2, Prindelmayer Lőrinc 1, Erdélyi Sámuelné 1, Hajler Albertné 2, Koós Gabriella 2, özv. Árvay Lászlóné 4, Nagy Sanyika 1, Nagy Sándor 2, Salamon Ignácné 1, Máthéi János 5, Farkas Andorné 1, Kovács Emil 1, Pálóczy Juliska 1, Szarukán Zoltánné 5, Árvay László 1, dr. Kertész István 2, dr. Udényi Nándor 6, Gerő Zsigmond 1, Barna Ferenc 1, dr. Gyöngyössi József 1, ifj. Ormódy Vilmos 1, Geiger 1, Radó Sándor 5, Somossy 1, dr. Miklósné 2, Reitzné 2, Szabó Miklósné 3, Zalay Márk 2, Zalayné 5, Tóth Árpádné 3, Simonovits Dezső 2, özv. Tóth Ferencné 5, Holczmann Simonné 2, Lukács 2, Weisz Bertalan 2, Balog Gyula 1, Sárközy Sándor 2, Belényesi Sándor 1, dr. Schwartz 4, N. N. 2, Eisenberg Testvérek 5, özv. Grün Bertalanné 1, Horváth Bertalanné 4, Nagymihályi Sörraktár 5, Vajda Józsefné 2, Nagy József 2, Olvashatatlan 2, Kohn Jenőné 1, Gerő Zsigmond 1, J.-né 1, Erdős Ferencné 2, Vég János 2, özv. Szerető Istvánné 1, Schwartz Pál 1, Szatmári Sándor 1, Grünhut Henrik 1, Tóth József 1, özv. Nagy Gáborné 1, Gutfreund Sándor 1, Herskovits Adolf 2, Grósz Sámuel 1, Lőrincz János 1, Schwartz Fülöp 5, Muknyócz Erzsébet 1, Blas testvérek 1, Csengeri Ferencné 1, Érczy Kálmánné 4, Veisz Ignác 1, Balogh Istvánné 6, Olvashatatlan 2, Hamburg Arnold 1, Deutsch Emil 1, Hoff Lajosné 1, ifj. Csengeri 5, Stark Márton 2, Csicsó Lajos 4, Fried Samu 1, Csillag József 2, Blumberger 2, Ippen és Schwartz 2, Herman Jenő 1, Kiss József 1, Szilvassy Károly 1, Polgári takarékségi segélyszövetkezeti 14.46, Vecsey Zoltán 1, Hungária blokkért 10, Postatakarék perselygyűjtése 23.21, Aberle Ottó 15, dr. Gutfreund Sámuel 10, dr. Gutfreund Sámuelné 10, Moskovitz Adolf 50, dr. Lencz Géza 20, Borgida Farkas 16.20, Royal személyzet 14.80 kor.

A háború és az adófizetés

A polgármester a polgársághoz

A legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató szóvá tette, hogy a polgárság félremagyarázza a moratóriumra vonatkozó rendeletet s azt úgy értelmezi, hogy a köztartozásokat, az adókat sem tartozik fizetni. Kért intézkedést, hogy a polgárság az adók fizetésére fölhívassék.

A közigazgatási bizottság méltányolta a pénzügyigazgató fölszólalását és kimondta, hogy a szükséges intézkedések megtételére Kovács József polgármestert kéri föl, egyben megbizta Vass Károly dr. jegyzőt, hogy a bizottság álláspontját határozatba foglalja. A határozat szerint a közigazgatási bizottság fölhívja a polgármestert, hívja föl alkalmas módon a lakosságot, hogy az állammal szemben fönnálló tartozásait a lehetőség szerint fizesse be. A határozat kifejti, hogy a moratórium az adótartozásokra nem terjed ki. — Elismeri, hogy az adófizetés nem rokonszenves, a háború folytán a jövedelmek is csökkentek s a polgárság gazdasági helyzete rosszabbodott, mégis tekintettel arra, hogy az államkincstár most milyen erős mértékben van igénybe véve s tekintettel arra, hogy az állam csupán Debrecen város és Hajdúmegye területén a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére naponként 10,000 koronát oszt szét s tekintettel arra, hogy az államélet fenntartási szükségletére és a háború diadalmas folytatására igen sok pénz kell s így az állam rá van utalva a közjövödelmekre, az adókra, — az állampolgárok tartoznak teljes mértékben eleget tenni köteleességeiknek s az államra nehezedeő nagy súlyon könnyíteni. E

köteleesség teljesítésében adja meg minden polgár az államnak, ami az államé. A bizottság hiszi, hogy teljes bizalommal fordulhat a polgársághoz.

A határozatot most közölték Kovács József polgármesterrel, aki falragaszok, a sajtó és a nyilvánosság egyéb eszközeinek igénybe vételével fordul majd Debrecen hazafias polgárságához.

Honnan várható a béke?

A világ minden részében szinte visszhangképpen a nagyhangú angol fenyegetésre, megpendültek a békehárfák. És nézzünk csak körül, kik látják már a döntés előtt vigasztalanak a helyzetet, kik sóvárogják minél hamarabb a békét? Kétségtelen, hogy valamenyünk emberi érzése áhította, de kinek sürgős, kinek kell még megalázkodás árán is? — Kinek kell önzésből és üzleti számításból?

Erre önérettel és megnyugvással felelhetjük, hogy *nem nekünk*.

Most, hogy látják ellenségeink, hogy dicsőséges hadseregünk erejével és tudásával nem bírnak s a kártevés és kiéheztetés fantazmagóriája csak fenyegetésnek volt jó s aránylag éppen Németország és Ausztria-Magyarország lakossága s nyíli meg legkevésbé a háború csapásait, most kezdenek föllikerekedni Franciaországban és Angliában a józanok, akik már látják, hogy a hosszú háború csak nekik tehet kárt és nem az fog győzni az ő számításuk szerint sem, mint ahogy Lloyd George olyan flegmával kivágta, akinek a zsebében az utolsó milliárd marad. — Nem, mert a mai világháborúban a forgó pénz szerepe másodrangú lett, valamennyi háborús ország utalványokkal rendezte pénzügyeit s így nem a pénz dönt, hanem a reális értékek és vagyonok s nem az veszt többet, akinek a pénze fogy, hanem az, akinek a városai, gyárjai, terményei pusztulnak.

Már pedig ilyenformán elsősorban és a legérzékenyebben Franciaországot érte pusztulás. Mikor a német gyorscirkáló eredménytelennel kezdte meg az angol kereskedelmi hajók elfogását és elsüllyesztését, az angol kereskedelem és a brit jóllakottság idegesen sikolt fel, hogy baj van, mert nemcsak Franciaország pusztul el, de az éhség és tönk lenyegeti Angliát is, hiába őrzí világbirodalma és Franciaország minden aranyát London pénzszekrényeiben, mert az aranyat még az angol bankár sem eheti meg és még Angliát sem táplálhatják, ha nincs kenyér és nincs hus. —

De másrészt, ha kinosan böjtölve, Anglia tarthatná is magát és Franciaország tovább is gázoltatná gazdag vidékeit és városait, mindinkább Oroszország nőne fölülük s végül a kancsuka rajtuk is végigvágna.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású háziszser

PALMA

Próbafüveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerész

Debrecen, Plac-utca 30. sz.

Mig tehát hangosan fenyegetőznek a hosszú háborúval, titokban már az entente diplomáciája keresi a béketárgyalások lehetőségének útját. Wilson, az amerikai Egyesült Államok elnöke és XV. Benedek pápa az ő befolyásukra és titkos felszólításukra próbálnak puhatólózni, hogy miképpen lehetne Vilmos császárt megnyerni, tájékozódni akarnak, hogy mit is szól majd a diadalmas császár a béke lehetőségéhez? Egyelőre tehát főlényes magasságban áll a mi szövetségünk világhelyzete, ami valószínű, az csak a mi érdekeinkhez és nehéz harcainkhoz méltó lehet.

HIREK

*

— **A fegyveradó.** A városi adóigazgatóság a következőket teszi közzé: Az 1914. évi fegyveradó kivetési listák elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében f. évi szeptember hó 17. napjától szeptember hó 24-ik napjáig a városi adóhivatalban nyolc napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítetik, hogy ezen listákat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásait a városi adóigazgatóságnál 15 nap alatt annival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételét nem fogják. — A városi adóigazgatóság.

— **Az élelmiszer-árak hatósági ellenőrzése.** A m. kir. belügyminiszter 155.587. sz. alatt rendeletet adott ki, mely szerint az élelmiszerek és egyéb elsőrendű szükségleti cikkek árainak indokolatlan és túlságos emelése miatt indított büntető eljárásokban az egyes kereskedelmi és iparkamarák székhelyein eljáró I. fokú rendőrhatalóságok szakvéleményadásra az illetékes kereskedelmi és iparkamarát hívják fel, a kamarák székhelyein kívül előforduló ilv. eljárásoknál pedig a II. fokú rendőrhatalóságok kéri fel az illetékes kamarát a felelősség folytán eléjük kerülő ügyekben leendő vélemény nyilvánítása végett.

A belügyminiszternek ez a rendelete közmegnyugvást kelthet, mert ily módon a leghelyesebb módon sikerült biztosítani az ügyek szakszerű elintézését, a tisztességes, szolid kereskedelem és a fogyasztó közönség érdekeinek szakszerűsége védelmét.

— **A debreceni 2-ik huszárezred részére városunk hölgyei által ajándékozandó lovaszászlóra a Molnár Ferenc ur divat-lüzletében kitétt iven ma adakoztak:** Dr. Baltazar Dezsőné 6 méltósága 10 kor., Than Gyuláné 6 nagysága 10 kor., mely összegek a zászlóalaphoz csatoltattak.

— **Kinevezés.** A honvédelmi miniszter Korpássy Dániel László dr. debreceni 3. honvédegyalozredbeli egyévi önkéntes orvosnövendéket, címzetes tizedest a budapesti honvéd helyőrségi kórház állományában egyévi önkéntes segédorvos-helyettesé nevezte ki.

— **Gazdát cserélt a Budapesti Hírlap.** Dicsőséges pályája harmincnyolcadik évében gazdát cserélt a Budapesti Hírlap, a magyar sajtó egyik vezérgazdája: főszerkesztőjének, Rákosi Jenőnek magántulajdonából részvénytársasággá alakult. Az átalakulásnak, mint a Budapesti Hírlapnak a változást bejelentő vezércikke mondja, inkább csak formai jellege van, lélekben, szellemben, irányban, politikában a Budapesti Hírlap változatlanul ugyanaz marad, ami eddig volt.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** szeptember hó 16-án volt:

Munkáskínálat: Asztalos 56, ács 21, bádgos 11, borbély 6, betonos 1, cipész és csizmadia 53, cukrász 1, elektrotechnikus 1, fémestergályos 2, fűszeres 4, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 58, gyári munkás 87, kazánfűtő 14, kályhás 1, keféző 9, kárpitós 5, kovács 25, kerékgyártó 16, közműves 81, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kertész 1, lakatos 56, mázó 10, mészáros 2, mindenes 12, molnár 5, mezei munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámosnő 126, papucsos 2, palafedő 2, pincér 2, rajzoló 4, reszelővágó 1, ruhafestő 1, sütő 1, magyar-szabó 7, német-szabó 40, szobafestő 9, szilgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 37, varrónő 12, összesen 1159.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 12, mezei munkásnő 10, gőzekéhez 4, kocsis 35, béres 6, kondás 1, gulyás 1, magyarszabó 3, szabó tanonc 1, csizmadia tanonc 1, csizmadia segéd 7, kerékgyártó 2, cipész 21, mezőgazdasági cseléd 2, szobafestő 1, szakácsnő 1, mindenes 1, paplan varrónő 1, összesen 320.

— **Tankönyvek feláron** Harmathynál.

— **Öngyilkos inas.** Földesről jelenti tudósítónk: Szalai Imre 15 éves kereskedőtanonc ma hajnalban szülei házában padlásán egy ruhaszárító kötéltre felakasztotta magát. A házbelső órák múltán vették észre az öngyilkosságot, amelyről jelentést tettek a községi előjáróságnak. Szalai Imre tettének oka ismeretlen.

NYILTTÉR. *)

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

URANUS

Korona-Passage

Telefon 3-28.

CSÜTÖRTÖKÖN — PÉNTEKEN

szeptember hó 17-én, 18-án

FÉLTÉKENYSÉG

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Oriadna Természeti szépségek.
Alaptalan féltékenység. Kacagató.
Nevelő-intézetben. Bohózat.
A bűn tudatában. Életkép.
Leó válni akar. Humoros.

Előadások este 6 órától éjjel 12-ig folytatódólagos bemenettel.

Egységos helyárak: Páholy 4 személyre 2 K 50 fillér. Zsölyve, zártszék 50 fillér. 1. hely 30 fillér. 11. hely 20 fillér.

SZOMBATON — VASÁRNAP

szeptember hó 19-én, 20-án

Teljesen új műsor!!

A debreczeni izr. szent egylet (Chevra Kodisa) előjárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdekes tagja

FRIED IGNÁCZ

úr életének 80-ik évében 1914 szeptember hó 16-án jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1914 szeptember hó 17-én délután 3 órakor fognak a Piac-utca 40. sz. gyászszobából az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkértek.

Debreczen, 1914. szeptember hó 16-án.

Az izr. szent egylet előjárósága

A DEUTSCH-
tisztékben tescheni vaj,
Andrássy vaj, frós vaj és
gvenge vajas lipótí turó
mindennap kapható.

SEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási
raktára LINDENFELD J.
JENO fűszer- és gvarmat-
áru nagykereskedésében
pénzügyi palota. Telefon
79. sz.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.

Nyelvmesternő
lakás vagy ellátás el-
nében órákat adna. Ti-
már-utca 19. Fehérné
laká a.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a
kiadóhivatalban.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kap-
ható Piac-utca 49. szám
alatt.

Kapucédulák
bármilyen felirással kap-
hatók a kiadóban.

Ióleltű,
tisztességes, gyermek-
szerető német vagy ma-
gyar leányt keresek egy
8 éves leányka és 3 éves
fiúcskához. Jó báná-
smódban részesítem. Cim
v kiadóban.

Zománc
címűtábla megrendelhető
Hoffman és Kronovitz
cégnél Piac-u. 49.

Karszalagos

LAPELÁRUSITÓR

felvételnek.

Napikereset

biztos **4** korona

Cim a kiadóhivatalban.

KIADÓ
gargon-
lakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kitéző borpince is. Értekezhetni ugyanott Gáll Vilmos bir. végrehajtónál.

2-3

iskolai tanulót

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Intézeti fehérneműek
fiúk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Kik a háboru miatt

nem utazhattak Karlsbad vagy Marienbadba, azoknak biztos gyógyulást hoz a

„MAGUS“ glaubersós gyógyvízzel

folytatott házi ivókúra.

Kérdezze meg házi orvosát !!!

Díjtalan ismertetőküld az Ivánci gyógyforrás vállalat, Budapest, VI., Felsőerdősor 33, vagy a debreczeni főraktár:

Kontsek Géza cég Debreczen, Kossuth-utca.